EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

PAGAIDU
2005/2044(INI)

12.4.2005

ZIŅOJUMA PROJEKTS

ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta ieteikumam Eiropadomei un Padomei par pretterorisma cīņas sistēmas kritiskās infrastruktūras aizsardzību

(2005/2044(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Stavros Lambrinidis*

PR_INI_art114

SATURS

Lappuse

PRIEKŠLIKUMS EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMAM EIROPADOMEI UN PADOMEI 3

PRIEKŠLIKUMS IETEIKUMAM PADOMEI B6-0085/2005 8

PRIEKŠLIKUMS EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMAM EIROPADOMEI UN PADOMEI

par pretterorisma cīņas sistēmas kritiskās infrastruktūras aizsardzību (2005/2044(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā priekšlikumu ieteikumam Padomei par pretterorisma cīņas sistēmas kritiskās infrastruktūras aizsardzību, ko Eiropas Sociālistu partijas grupas (PSE)vārdā iesniedza *Stavros Lambrinidis* (B6-0085/2005),

– ņemot vērā Līgumu par Konstitūciju Eiropai un it īpaši tā III panta 284. punktu par civilo aizsardzību un I panta 43. punktu, kur noteikts, ka "Eiropas Savienība un tās dalībvalstis rīkojas vienoti solidaritātes garā, ja kāda dalībvalsts kļūst par teroristu uzbrukuma objektu vai dabas, vai cilvēku izraisītas katastrofas upuri,"

– ņemot vērā Deklarāciju par solidaritāti cīņā pret terorismu, ko valstu un valdību vadītāji pieņēma 2004. gada 25. martā,

– ņemot vērā 2005. gada 5. novembrī pieņemto "Hāgas programmu"[1], saskaņā ar ko "...efektīva pārrobežu krīžu vadība Eiropas Savienībā prasa ne tikai stiprināt pašreizējās darbības civilās aizsardzības un vitālās infrastruktūras jomā, bet arī efektīvi pievērsties sabiedriskai kārtībai un drošības aspektiem šādu krīžu gadījumos… Tādēļ Eiropadome prasa Padomei un Komisijai izstrādāt … integrētus ES krīžu vadības pasākumus …, kas jāievieš vēlākais līdz 2006. gada 1. jūlijam. Šiem pasākumiem jāietver vismaz šādi jautājumi: dalībvalstu iespēju detalizēts novērtējums, izejvielu uzkrāšana, apmācība, kopīgi pasākumi un darbības plāni civilo krīžu vadībai,"

– ņemot vērā Komisijas paziņojumus:

a) Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un monetārai komitejai, un Reģionālās attīstības komitejai par Eiropas Savienības civilās aizsardzības spēju pastiprināšanu (KOM(2004)0200), kas novērtē līdz šim sasniegtos rezultātus, Eiropas Savienības civilās aizsardzības spējas vājās vietas un iespējamos uzlabojumus galvenokārt kā pirmo krīzes novēršanas instrumentu, kas dibināts uz brīvprātības pamatiem,

b) Padomei un Eiropas Parlamentam par teroristu uzbrukumu novēršanu, gatavību tiem un atbildi uz tiem (KOM(2004)0698), kas uzsver vajadzību pēc saskaņotas Kopienas pieejas, kam tostarp jāpievērš uzmanība atbilstīgai varasiestāžu komunikācijai ar sabiedrību krīzes gadījumā, par EIROPOLA lomu likumu piemērošanas brīdinājuma mehānisma izveidošanā cīņai pret terorismu, un Eiropas programmas izveidošanu kritiskās infrastruktūras aizsardzībai (EPKIA), par drošības izpēti, un par privātā sektora attiecīgo daļu iesaistīšanu strukturētā veidā,

c) Padomei un Eiropas Parlamentam par gatavību un seku vadību cīņā pret terorismu

[1] Aktualizēts 2004. gada 17. decembrī, iekļaujot konkrētu terorisma apkarošanas jautājumu.

(KOM(2004)0701), kas ierosina apvienot Komisijas vadītās avārijas sistēmas drošā vispārējā ātrās brīdināšanas sistēmā (ARGUS), saistītā ar Centrālo krīžu centru, kas apvienotu visu atbilstīgo Komisijas dienestu pārstāvjus un nodrošinātu pastāvīgu saikni starp dalībvalstīm un Eiropas institūcijām,

d) Padomei un Eiropas Parlamentam par kritiskās infrastruktūras aizsardzību cīņā pret terorismu (KOM(2004)0702), kas ierosina izveidot EPKIA sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgām privātā sektora struktūrām un kas noteiks iespējamos trūkumus un veicamos korektīvos pasākumus (likumīgus vai cita veida),

– ņemot vērā tā 2003. gada 4. septembra rezolūciju par vasaras karstuma viļņa sekām[1], kur tas prasīja izveidot Eiropas civilās aizsardzības dienestu,

– ņemot vērā atbilstīgo tiesisko pamatu līgumos, kas pilnvaro Kopienu un Eiropas Savienību noteikt un ieviest politiku, kas atbalstītu dalībvalstu rīcību Eiropas pilsoņu veselības un drošības aizsardzībā,

– ņemot vērā tā Reglamenta 114. panta 3. punktu un 94. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A6-0000/2005),

A. apzinoties Eiropas pilsoņu pastāvīgo vajadzību būt aizsargātiem pret visa veida riskiem, kas saistīti ar teroristu uzbrukumiem (tādiem kā kodolieroči, radioloģija, ķīmiskie un bioloģiskie ieroči, uzbrukumi sabiedriskās vietās u.c.), bet arī ar dabas katastrofām (piemēram, zemestrīces, plūdi, ugunsgrēki, mežu ugunsgrēki), ar tehnoloģiskām katastrofām (Seveso, kuģu avārijas, transporta negadījumi), kā arī ar veselības un citām krīzēm (piemēram, pandēmijai) vienotas Eiropas stratēģijas kontekstā, ņemot vērā, ka šādiem notikumiem nereti ir ne vien būtiskas pārrobežu sekas Eiropas mērogā, bet tie liek arī dalībvalstīm demonstrēt savstarpēju solidaritāti, un tam ir vajadzīga konsekventa un savstarpēji darbināma reaģēšanas sistēma,

B. atzīmējot, ka efektīvai stratēģijai jāvērš uzmanība gan uz gatavību (kritisko infrastruktūru riska un apdraudējuma novērtējums, paaugstinātas drošības pasākumi, veicinot kopējus drošības standartus un pieredzes apmaiņu, veicinot sadarbību un saskaņotu rīcību ES mērogā), gan uz uzbrukumu un katastrofu seku vadību (pieredzes un tehniku apmaiņa, scenāriju izstrāde un apmācības uzdevumi, kā arī atbilstīgas krīžu vadības, ātrās brīdināšanas un civilās aizsardzības mehānismu izveide),

C. būdams pārliecināts, ka, īpaši terorisma gadījumā, ja novēršanas un aizkavēšanas pasākumi cieš neveiksmi, un notiek uzbrukums, vienīgi labi organizēta un efektīva reaģēšanas sistēma var garantēt ātru atgriešanos normālā dzīvē; tikai paaugstinot specializētas iemaņas, strādājot cieši kopā, apvienojot resursus, garantējot riska novērtēšanu, informāciju, apmācību, saziņu, iepriekšēju pasākumu un pēckatastrofas situācijas analīzi, nodrošinot tūlītēju normālas dzīves atjaunošanu un, beidzot, palielinot finansējumu, dalībvalstis un ES var būt labāk sagatavotas pilsoņu aizsardzībai katastrofas gadījumā, ja katastrofa notiek Eiropas Savienībā un ārpus tās robežām ar reālām vai draudošām sekām ES pilsoņiem,

[1] OV C 76 E, 25.3.2004, 382. lpp.

D. atzīmējot, ka ievērojami palielinās ES kritiskās infrastruktūras savstarpējā saistība un atkarība, līdz ar to palielinot arī tās sagraušanas vai izpostīšanas iespēju,

E. atzīstot, ka kritiskās infrastruktūras aizsardzība prasa pastāvīgu, saskaņotu sadarbību starp šādas infrastruktūras īpašniekiem un operatoriem un dalībvalstu varasiestādēm; atzīmējot, ka atbildīgi par riska vadību attiecībā uz fiziskajām iekārtām, piegādes ķēdēm, informācijas tehnoloģijām un sakaru tīkliem pirmkārt ir īpašnieki un operatori, bet, ka ES jāmeklē iespējas, kā palīdzēt rūpniecībai un dalībvalstīm visos valsts varasiestāžu līmeņos, vienlaikus ievērojot atsevišķās pilnvaras un kompetences;

1. Piedāvā Eiropadomei un Padomei šādus ieteikumus:

   a) pilnībā ieviest Eiropadomes priekšlikumu izstrādāt "vienotus ES krīzes vadības pasākumus" kā būtisku elementu, lai nostiprinātu saikni starp pilsoņiem un ES institūcijām, un palielinātu mijiedarbību un solidaritāti starp dalībvalstīm;

   b) nodrošināt, lai vienotā Eiropas stratēģija vērstu īpašu uzmanību uz draudiem kritiskai infrastruktūrai, kuras sagraušanai vai izpostīšanai būs nopietna ietekme uz pilsoņu veselību, drošību vai ekonomisko labklājību, un izveidot ES saskaņotu metodi, kas ļautu dalībvalstīm un uzņēmumu īpašniekiem ar kopēju standartu palīdzību un ar organizāciju un personu palīdzību, kas atbild par drošību: noteikt kritisko infrastruktūru, analizēt tās apdraudētību un savstarpējo atkarību, un krīzes iespējamo pārrobežu ietekmi, un veikt atbilstīgus draudu novērtējumus; un izstrādāt risinājumus, lai aizsargātu šādu infrastruktūru no visiem draudiem, kā arī to sagatavotu šiem draudiem;

   c) šajā sakarā pēc Komisijas priekšlikuma un Parlamenta apstiprinājuma sagatavot Eiropas programmu kritiskās infrastruktūras aizsardzībai (EPKIA); šādai programmai jāsaņem atbilstīgs finansējums no Eiropas Savienības kopējā budžeta; dalībvalstu līdzdalībai jānodrošina visa veida sadarbība, arī sabiedrības un privātpersonu sadarbība, dati un cilvēkresursi, un pārējie resursi, kas vajadzīgi, lai šī projekta dažādos etapos gūtu panākumus;

   d) ņemt vērā, ka EPKIA jāizskata dalībvalstu tiesu varas izpildes aģentūrām un tām iestādēm, kas ir atbildīgas par valsts civilās aizsardzības mehānismiem papildus nacionālai plānošanai un apzināšanās paaugstināšanai; ka EPKIA panākumi jāvērtē neatkarīgi un piemērojot īpašus standartus; un ka pēc Komisijas priekšlikuma Padomei jāizstrādā EPKIA, pamatojoties uz sasniedzamu pakāpeniskas ieviešanas plānu, kur ir konkrēti un precīzi definēti mērķi un soļi; un atzīt, ka, lai gūtu panākumus, Eiropas kritiskās informācijas agrās brīdināšanas informācijas tīklam jāpiedalās informācijas apmaiņas veicināšanā par kopīgajiem draudiem un savstarpējo apdraudētību, un atbilstīgu pasākumu un stratēģiju izstrādāšanā riska mazināšanai, tādējādi atbalstot kritiskās infrastruktūras aizsardzību;

   e) ņemt vērā faktu, ka:
      - Eiropas riska analīzes sistēma jāizstrādā tā, lai nodrošinātu savstarpēji saskaņotu darbību;

- visām attiecīgām varasiestādēm valsts, Eiropas un starptautiskā līmenī, kam ir kopīga kritiskā informācija, jābūt pienācīgi savstarpēji saistītām;
- ar svarīgo informāciju jārīkojas precīzi, uzmanīgi un vajadzības gadījumā, ievērojot konfidencialitāti, lai kāds būtu tās avots (militārā vai civilā informācija, sadarbība ar policiju), kaut arī šajos gadījumos vienmēr jānodrošina pienācīgi rūpīga parlamentāra pārbaude;
- Komisijai jāizveido Eiropas krīžu agrās brīdināšanas sistēma, kas sasaistītu pašreizējās valstu un starptautiskās specializētās agrās brīdināšanas sistēmas avārijas gadījumos, lai, izmantojot centrālo tīklu (ARGUS), nodrošinātu efektīvu pārraidi par visu svarīgo informāciju, kas varētu izsaukt rīcību visā Eiropā;
- vēlams piesaistīt Eiropas standartizācijas komiteju (CEN), ja nepastāv sektoru standarti, vai tur, kur vēl nav noteiktas starptautiskās normas;

f) nodrošināt, ka EPKIA:
- atrodas pastāvīgā rūpīgā parlamentārā uzraudzībā Eiropas un dalībvalstu līmenī, galvenokārt no to aspektu viedokļa, ko ietekmē vājās vietas vai resursu trūkums;
- ir būtisks turpmākās attīstības elements kontinentālā un pasaules līmenī[1];

g) uzlabot kā papildu pasākumu Eiropas Solidaritātes fonda (intervencei Eiropas Savienībā) un ECHO (intervencei ārpus Eiropas Savienības) darbību;

h) īstenot iepriekšminētajā rezolūcijā izteikto priekšlikumu izveidot Eiropas civilās aizsardzības dienestu, kura komandas, nēsājot kopīgas zīmotnes, kas pastiprinātu Eiropas solidaritātes redzamību, iesaistītos tādos notikumos kā nesenā cunami katastrofa;

i) pastiprināt sadarbību sociālajā jomā, koordinējot nevalstiskās organizācijas, pilsonisko sabiedrību un vietējās varasiestādes;

j) nodrošināt, lai brīdinājumus, padomus un informācijas ziņojumus, kuru mērķis ir palīdzēt valsts un privātajiem akcionāriem aizsargāt svarīgākās infrastruktūras sistēmas, kā arī jebkādus brīdinājumus un padomus, kas domāti sabiedrībai saistībā ar civilās aizsardzības ārkārtas pasākumiem, izdod tikai absolūtas nepieciešamības gadījumā un atbilstīgā veidā, lai bez vajadzības neizjauktu pilsoņu un uzņēmumu ierasto ikdienas dzīvi vai neizraisītu nevajadzīgas bailes, vai nedrošību iedzīvotāju vidū;

k) nodrošināt privātīpašuma tiesību ievērošanu, lai patērētāji un uzņēmumu īpašnieki varētu justies pārliecināti, ka informācijas apstrāde notiek konfidenciāli, precīzi un droši un ka ar uzņēmumiem saistītā informācija tiks pienācīgi izskatīta un aizsargāta no nesankcionētas izmantošanas vai atklāšanas;

l) nodrošināt, lai iespējami ātri vienlaikus izstrādātu Eiropas datu aizsardzības un saglabāšanas sistēmu, ieskaitot informācijas jomu, stingri piemērojot atbilstīgus noteikumus, un lai būtu garantēta pilsoņu pamattiesību aizsardzība;

[1] Skatīt priekšlikumu stratēģijas reformai par civilo aizsardzību un ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem un kodolieroču draudiem, ko apsprieda ANO.

m) nodrošināt, lai apmācības uzdevumu, kas paredzēti Eiropas Savienības civilās aizsardzības un kritiskās infrastruktūras aizsardzības spēju palielināšanai, scenāriji būtu reālistiski un mūsdienīgi, pamatojoties uz atbilstīgu dalībvalstu speciālistu pieredzi un zināšanām civilās aizsardzības un kritiskās infrastruktūras aizsardzības jomā (piemēram, civilās aizsardzības un kritiskās infrastruktūras aizsardzības speciālisti un scenāriji no 2004. gada Atēnu olimpiskajām spēlēm);

2. Uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Eiropadomei, Padomei un informācijas nolūkā – Komisijai.

28.1.2005

PRIEKŠLIKUMS IETEIKUMAM PADOMEI B6-0085/2005

saskaņā ar Reglamenta 114. panta 1. punktu

iesniedza *Stavros Lambrinidis*

Eiropas Sociālistu partijas grupas vārdā

par pretterorisma cīņas sistēmas kritiskās infrastruktūras aizsardzību

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, Euratom līgumu un Līgumu par Eiropas Savienību, saskaņā ar kuru (29. pants) „Eiropas Savienības mērķis ir nodrošināt pilsoņiem augsta līmeņa drošību brīvību, drošības un taisnīguma jomā",

– ņemot vērā Eiropas Drošības stratēģiju, ko Eiropadome pieņēma 2003. gada 12. decembrī, kas norāda vajadzību izstrādāt saskaņotu pieeju šajā jomā attiecībā uz jebkādiem draudiem Eiropas Savienībai neatkarīgi no tā, vai tie ir ārējas vai iekšējas dabas draudi,

– ņemot vērā Hāgas Programmu, ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 5. novembrī un aktualizēja 2004. gada 17. decembrī, iekļaujot tajā īpašo terorisma apkarošanas jautājumu,

– ņemot vērā tā Reglamenta 114. panta 1. punktu,

A. apzinoties, ka saskaņā ar Eirobarometru Eiropas pilsoņu prasība pēc stiprākas un drošākas Eiropas Savienības turpina pieaugt un ka ES institūcijām un dalībvalstīm varbūt vajadzētu reaģēt saskaņotā un efektīvā veidā, īpaši, ja krīze varētu skart vairākas valstis,

B. atgādinot, ka saskaņā ar Hāgas Programmu „...efektīva pārrobežu krīžu vadība Eiropas Savienībā prasa ne tikai stiprināt pašreizējās darbības civilās aizsardzības un vitālās infrastruktūras jomā, bet arī efektīvi pievērsties sabiedriskai kārtībai un drošības aspektiem šādu krīžu gadījumos… Tādēļ Eiropadome prasa Padomei un Komisijai izstrādāt … integrētus ES krīžu vadības pasākumus …, kas jāievieš vēlākais līdz 2006. gada 1. jūlijam. Šiem pasākumiem jāietver vismaz šādi jautājumi: dalībvalstu iespēju detalizēts novērtējums, izejvielu uzkrāšana, apmācība, kopīgi pasākumi un darbības plāni civilo krīžu vadībai,"

C. ja tas ir būtiski, pamatojoties uz dalībvalstu pieredzi un to operatīvajām struktūrām:

- sākt strukturētu daudzgadīgu izpētes projektu, lai noteiktu un analizētu valstu un Eiropas infrastruktūru trūkumus ar nolūku sagatavoties rīcībai dabas vai cilvēku izraisītas krīzes gadījumā,
- noteikt Eiropas riska analīzes sistēmu,
- iesaistīt visas atbilstīgās varasiestādes valstu, Eiropas un starptautiskā līmenī, kam ir kopīga kritiska informācija,
- izveidot pastāvīgu saikni starp Padomi un Komisiju, lai apmainītos ar svarīgu

informāciju, lai kāds būtu tās avots (militāra vai civila informācija, sadarbība ar policiju),

- izveidot Komisijai krīzes agrās brīdināšanas sistēmu, kas sasaistītu pašreizējās valstu un starptautiskās specializētās agrās brīdināšanas sistēmas avārijas gadījumos, lai, izmantojot centrālo tīklu (ARGUS), nodrošinātu efektīvu pārraidi par visu svarīgo informāciju, kas varētu izsaukt rīcību visā Eiropā;

1. Piedāvā Padomei šādu ieteikumu: lai tā sadarbībā ar Parlamentu nosaka turpmāko Eiropas stratēģiju par rīcību pārrobežu krīzes gadījumā, vitālo infrastruktūru aizsardzības stiprināšanu, esošo civilās aizsardzības pasākumu pastiprināšanu efektīvu sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu;

2. Prasa Komisijai līdz 2005. gada decembrim iesniegt Parlamentam un Padomei priekšlikuma projektu, kas parāda šīs stratēģijas ieviešanas dažādos etapus;

3. Uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Padomei un informācijas nolūkā – Komisijai.